

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В. _____

Силабус з навчальної дисципліни
«Педагогіка»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) галузі знань 01 (Освіта)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 014.07 Середня освіта (географія)

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Педагогіка
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. П. Дорошенка, 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі дисципліни	Калагурка Христина Іванівна, канд. пед. наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Крива Марія Володимирівна, канд. пед. наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	khrystyna.kalahurka@lnu.edu.ua hrystynakalagurka5@ukr.net https://pedagogy.lnu.edu.ua/employee/kalahurka-h-i
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер 12.00-13.00 (<i>знамен</i>) (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7, ауд. 31). Для консультації онлайн (через Skype або Zoom) - прохання писати на пошту.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс «Педагогіка» призначено для студентів III курсу спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізації «Географія», кваліфікації бакалавр. Курс належить до нормативних дисциплін. Курс спрямований на набуття слухачами компетентностей професійно-педагогічної діяльності.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Педагогіка» є нормативною дисципліною з спеціальності 014 «Середня освіта» для освітньої програми «Географія», яка викладається в I семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Загальна педагогіка 2. Основи педагогічної майстерності. 3. Основи дидактики. 4. Основи теорії виховання. У першому модулі розглядають характеристику головних педагогічних категорій, систему педагогічних наук, методи науково-педагогічних досліджень; історію української та зарубіжної освіти; вікові особливості школяра молодшого, середнього та старшого шкільного віку; специфіку розвитку й навчання дітей з особливими освітніми потребами. У другому модулі вивчають головні критерії та рівні оволодіння професійною майстерністю; значущість професії педагога, педагогічну техніку; рівні й стилі педагогічного спілкування, особливості спілкування в онлайн режимі; класифікацію невербальних і вербальних засобів комунікації педагога; підготовку до публічного виступу; конфлікти у педагогічних ситуаціях. У третьому модулі дізнаються про основні дидактичні категорії, концепції та системи; принципи і закономірності навчання; зміст освіти в сучасній школі; загальні та інтерактивні методи навчання; форми

	<p>організації навчального процесу в школі; особливості навчання обдарованих дітей.</p> <p>У четвертому модулі знайомляться з метою і завданням виховання в сучасній школі; принципами, закономірностями, засобами, формами і методами виховання; з функціями виховного колективу; напрямками і форми роботи класного керівника; розглядають проблему булінгу в освітньому середовищі.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Педагогіка» є набуття студентами теоретичних знань й первинних практичних навичок ефективної організації навчального процесу.</p> <p>Основні завдання вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ оволодіння студентами знаннями теоретичних основ педагогічного процесу; сучасного освітнього простору; основних дидактичних систем; методів, засобів та форм організації навчання; філософських основ сучасного українського виховання; ✓ формуванні адекватного розуміння процесів навчання та виховання як педагогічної взаємодії суб'єктів обопільної діяльності; ✓ формування практичних умінь і навичок педагогічної майстерності, а також мотивації щодо подальшого професійного вдосконалення і розвитку; ✓ застосуванні набутих теоретичних знань у конкретних видах практичної діяльності під час проходження педагогічної практики.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ: Академвидав, 2012. 616 с. або https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf 2. Зайченко І.В. Педагогіка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с. або https://westudents.com.ua/knigi/344-pedagogka-zaychenko-B.html 3. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с. 4. Максимюк С.П. Педагогіка. – Київ: Кондор, 2005. 667 с. https://4vpupo.org.ua/download/metod_prob/pedagogika.pdf 5. Педагогічна майстерність: підручник. За ред. І. Зязюна. Київ, 2004. 422 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біляковська О. Дидактика середньої школи : текст лекцій і завдання для самоконтролю та контролю. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 162 с. 2. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Київ: «Знання», 2008. 568 с. 3. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 256 с. 4. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців. Львів : Вид-во «СПОЛОМ», 2012. 502 с. 5. <i>Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально методичний посібник.</i> За заг. ред. Даниленко Л.І., Київ, 2007. 128 с. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3026/1/Sofiy_N_2.pdf 6. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. 7. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки. – Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 624 с. 8. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі. Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с. https://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/Vihovna-robot-a-v-shkoli-formi-zahodiv.pdf 9. Кушнір Р.О. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи. Дрогобич: Коло, 2013. 258 с. 10. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Київ: «ЕксОб», 2003. 304 с.

	<p>11. Якса Н.В. Основи педагогічних знань. – Київ: «Знання», 2007. 358 с.</p> <p>12. Булінг (цькування) як явище, його форми та учасники. https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/main/deps/ps/buling/module1/buling-iaj-ivische.pdf</p> <p>13. Потенціал обдарованості. / Укл. Сокальської спеціалізованої школи І-ІІІ ст. № 3, Груша І.Д. Сокаль, 2019. 132 с. https://naurok.com.ua/posibnik-potencial-obdarovanosti-121270.html</p> <p>14. Йовенко Л.І., Терешко І.Г. Традиційне родинне виховання українців: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Умань: РВЦ «Софія», 2010. 239 с.</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки педагогічної майстерності. http://sources.pnpu.edu.ua/ 2. Педагогічна майстерня. http://journal.osnova.com.ua/ 3. Педагогічний пошук. http://vippp.org.ua/index.php?pagename=pedposhyk 4. Школа. http://www.osvitaua.com/shop/red-pp/jl-pp/shj/
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Для бакалаврів денної форми навчання: 64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 годин лабораторних робіт/практичних занять та 56 годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>В результаті вивчення курсу студенти можуть досягти таких результатів :</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ сутність головних педагогічних категорій; ○ методи науково-педагогічних досліджень; ○ особливості розвитку особистості; ○ тенденції розвитку освіти в сучасному світі; ○ сутність, напрями, форми і методи виховання учнів; ○ принципи, правила організації педагогічного спілкування, його стилі та рівні; ○ сутність, структуру особливості процесу навчання у школі; ○ традиційні та інтерактивні методи навчання; ○ сучасні організаційно-методичні форми навчання учнів; ○ критерії психолого-педагогічного аналізу навчального заняття; ○ норми, критерії оцінки діяльності педагога та учня. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ застосовувати методи науково-педагогічних досліджень; ○ застосовувати та вдосконалювати організаційні, дидактичні, виховні, управлінські, комунікативні навички роботи з аудиторією; ○ використовувати найбільш доцільні засоби невербального спілкування та різноманітними методами і прийомами словесного впливу; ○ аналізувати власну педагогічну діяльність відповідно до вимог педагогічного такту, сформованості педагогічної майстерності, працювати над самовдосконаленням і професійним творчим розвитком; ○ вдосконалювати майстерність публічного виступу, враховувати специфіку аудиторії, володіти психотехнічними засобами. ○ вміти аналізувати конфлікти та вибирати ефективні шляхи їхнього розв'язання;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ визначати навчальну мету, відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу; ○ розвивати інтерес учнів до змісту навчального матеріалу; ○ застосовувати методи, прийоми організації навчання учнів (сюжетно-рольові ігри, діалоги, дискусії, бесіди, роботи в групах тощо); ○ здійснювати психолого-педагогічний аналіз навчального заняття; ○ аналізувати різноманітні педагогічні ситуації. <p>Комунікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ володіти різними стилями педагогічного спілкування, складовими вербальної та невербальної поведінки з метою встановлення ефективної комунікації у професійній діяльності; ○ використовувати прийоми емоційно-вольового впливу, психологічної підтримки, асертивні техніки спілкування; ○ розвивати навички запобігання мобінгу і булінгу у педагогічному спілкуванні. <p>Автономія та відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ демонструвати персональну відповідальність за професійні дії, формувати цілісне бачення завдань особистісного професійного розвитку.
Ключові слова	історія шкільництва, розвиток особистості, педагогічна майстерність, педагогічне спілкування, конфлікти, інклюзивна освіта, дидактика, методи навчання, інтерактивні методи, урок, виховання, шкільний колектив, класний керівник, булінг.
Формат курсу	Очна
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	іспит письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Історія», «Загальна психологія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, пояснення, бесіда, розповідь, ілюстрації, дискусії, вправи, стимулювання інтересу, самостійні роботи, проблемно-пошукове навчання, інтерактивні методи.
Необхідне обладнання	Ноутбук, мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>30</u> • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>20</u> • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практично-семінарських заняттях, проміжному модульному контролю (тестуванні). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями</p>

	<p>під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат, який перевіряється за відповідними програмами; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Змістовий модуль № 1 (Тема 1 – Тема 4) – 6 б. Змістовий модуль № 2 (Тема 5 – Тема 8) – 6 б. Змістовий модуль № 3 (Тема 9 – Тема 12) – 6 б. Змістовий модуль № 4 (Тема 13 – Тема 16) – 6 б.</p> <p>2 б. – активна участь студента на всіх етапах практично-семінарського заняття, виголошення доповіді, жвава змістовна підтримка фронтальної бесіди та дискусії.</p> <p>1 б. – фрагментарна участь у роботі аудиторії, відтворення готових знань, участь у певних видах пізнавальної діяльності, висловлення обґрунтованих суджень з апелюванням до особистого досвіду.</p> <p>Кожен модульний контроль по 5 б. (5×4=20 б.); Індивідуальне завдання (написання плану-конспекту виховного заходу з фахової дисципліни) – 6 б.; Іспит – 50 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p style="text-align: center;">Питання на іспит</p> <p style="text-align: right;"><i>Змістовий модуль I</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка як наука, її об'єкт і предмет дослідження. 2. Характеристика головних педагогічних категорій. 3. Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками. 4. Методи науково-педагогічних досліджень. 5. Зародження писемності в країнах Стародавнього Сходу. 6. Виховні системи в епоху Середньовіччя. 7. Педагогічна думка епохи Відродження. 8. Загальна характеристика педагогічної думки епохи Нового часу. 9. Тенденції світової педагогіки XIX-XX ст. 10. Педагогічна думка часів Київської Русі. Перші педагогічні пам'ятки. 11. Українське шкільництво в добу Відродження. 12. Становище української школи у XVIII–XIX ст. 13. Особливості розвитку української педагогіки у XX–XXI ст. 14. Поняття про особистість та її розвиток, фактори розвитку особистості. 15. Особливості психолого-педагогічної взаємодії з учнями молодшого шкільного віку.

16. Особливості психолого-педагогічної взаємодії з учнями середнього шкільного віку.
17. Особливості психолого-педагогічної взаємодії з учнями старшого шкільного віку.
18. Особливості психолого-педагогічної взаємодії з учнями з особливими освітніми потребами.
19. Історичні аспекти становлення інклюзивної освіти в зарубіжних країнах.
20. Підготовка вчителя до роботи в інклюзивному закладі.

Змістовий модуль II

21. Суспільне значення педагогічної професії.
22. Поняття про педагогічну майстерність викладача, її складові компоненти.
23. Педагогічна техніка педагога.
24. Використання прийомів саморегулювання.
25. Формування іміджу педагога як запорука його успіху в майбутній педагогічній діяльності.
26. Сутність, функції, особливості, принципи, критерії педагогічного спілкування.
27. Рівні й стилі педагогічного спілкування.
28. Бар'єри в процесі спілкування педагога.
29. Поняття про засоби комунікації педагога, їхня класифікація.
30. Міжособистісний простір у спілкуванні.
31. Функції мовлення педагога. Різновиди педагогічного спілкування.
32. Словесні дії педагога. Слухання (рівні, бар'єри, принципи).
33. Техніка мовлення, дикція педагога.
34. Поняття про педагогічні конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини.
35. Анатомія, структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів.
36. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту.
37. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів.
38. Організація переговорів, медитації для розв'язання педагогічних конфліктів.

Змістовий модуль III

39. Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки.
40. Основні дидактичні категорії, концепції та системи.
41. Поняття про процес навчання, його структуру, компоненти, функції.
42. Принципи і закономірності навчання.
43. Зміст освіти в сучасній школі. Навчальні плани, програми, підручники.
44. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
45. Методи стимулювання навчальної діяльності школярів у процесі навчання.
46. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.
47. Поняття про інтерактивне навчання. Інтерактивні технології навчання на уроці музики.
48. Поняття про форми організації навчального процесу в школі.
49. Історії розвитку форм організації навчання.
50. Форми організації навчального процесу в школі.
51. Типологія і структура уроку.
52. Нетрадиційні уроки.
53. Особливості і вимоги підготовки вчителя до уроку.
54. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.
55. Вимоги до проведення сучасного навчального заняття.
56. Характерні особливості обдарованих дітей.
57. Стратегії та моделі навчання обдарованих дітей.
58. Підготовка вчителя до роботи з обдарованими дітьми.

Змістовий модуль IV

59. Процес виховання в сучасній школі, його мета і завдання.
60. Принципи виховання.

	<p>61. Закономірності виховання.</p> <p>62. Базова культура особистості: зміст і шляхи формування.</p> <p>63. Поняття про сутність методів, прийомів і засобів виховання. Умови, що визначають вибір методів виховання.</p> <p>64. Методи формування свідомості особистості.</p> <p>65. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки.</p> <p>66. Методи стимулювання.</p> <p>67. Поняття про колектив і його види. Структура виховного колективу в школі.</p> <p>68. Педагогічні функції, стадії і перспективи розвитку виховного учнівського колективу.</p> <p>69. Завдання і функції класного керівника.</p> <p>70. Напрями і форми роботи класного керівника. Виховна робота з педагогічно занедбаними та хворими дітьми.</p> <p>71. Поняття булінгу в сучасній школі.</p> <p>72. Причини, ознаки та форми булінгу.</p> <p>73. Шляхи запобігання та подолання булінгу.</p> <p>74. Поняття про сім'ю як соціальний інститут.</p> <p>75. Національне виховання в українських родинях: історичний екскурс.</p> <p>76. Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді.</p> <p>77. Суспільне виховання.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК (схема курсу)

Тиж. / дата / год.-	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Література *** Ресурси в Інтернеті	Завдання	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Педагогіка як система наук про виховання людини. Методи науково-педагогічного дослідження.</p> <p>1.Педагогіка як наука, її об'єкт і предмет дослідження.</p> <p>2.Характеристика головних педагогічних категорій.</p> <p>3.Система педагогічних наук. Міжпредметні зв'язки педагогіки.</p> <p>4.Методи науково-педагогічних досліджень.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семінар.</p> <p>Р. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 7, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4.</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Педагогіка як система наук про виховання людини. Методи науково-педагогічного дослідження», винесеними на семінар № 1, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Підготуватися до дискусії на проблемою: педагогіка наука чи мистецтво? Як Ви розумієте слова К.Ушинського: «Педагогіка – не наука, а мистецтво, а мистецтво, – найширше, складне, найвище і найнеобхідніше з усіх мистецтв»?</p> <p>3.Розробити анкету для вивчення причин «відокремлення» деяких дітей від колективу класу (так званих «ізоїв»).</p>	1-2 тижень
2	Тема 2. Історія зарубіжної освіти.	Лекція, 2 год.,	<i>Основна література:</i>	1.Ознайомитися з питаннями теми «Історія зарубіжної	2-3 тиж

	<p>1.Зародження писемності в країнах Стародавнього Сходу.</p> <p>2.Виховні системи в епоху Середньовіччя.</p> <p>3.Педагогічна думка епохи Відродження.</p> <p>4.Загальна характеристика педагогічної думки епохи Нового часу.</p> <p>5.Тенденції світової педагогіки XIX-XX ст.</p>	<p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год</p>	<p>1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 7, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>освіти», винесеними на семінар № 2, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Підготувати презентацію (до 7 хв.) про історичні аспекти формування системи освіти у розвинутих європейських державах (одна країна на вибір).</p>	день								
3	<p>Тема 3. Історія становлення педагогічної думки і шкільництва в Україні.</p> <p>1.Педагогічна думка часів Київської Русі. Перші педагогічні пам'ятки.</p> <p>2.Українське шкільництво в добу Відродження: братські школи, Острозька і Києво-Могилянська академія, єзуїтське шкільництво.</p> <p>3.Становище української школи у XVIII–XIX ст. Просвітницько-педагогічна діяльність Г. Сковороди, О. Духновича, К. Ушинського, Х. Алчевської, Ю. Федьковича.</p> <p>4.Особливості розвитку української педагогіки у XX–XXI ст. Педагогічні ідеї С. Русової, І. Огієнка, А. Макаренка, В. Сухомлинського.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 7, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Історія становлення педагогічної думки і шкільництва в Україні», винесеними на семінар № 3, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2.Підготувати презентацію (до 7 хв.) про педагогічні погляди одного з провідних українських педагогів.</p>	3-4 тижень								
4	<p>Тема 4. Розвиток і формування особистості. Специфіка розвитку й навчання дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>1.Поняття про особистість. Теорії та концепції розвитку особистості.</p> <p>2.Спадковість, середовище і виховання як головні чинники формування особистості.</p> <p>3.Вікові особливості школяра молодшого, середнього та старшого шкільного віку.</p> <p>4.Поняття інклюзивної освіти. Історичні аспекти становлення інклюзивної освіти в зарубіжних країнах.</p> <p>5.Підготовка вчителя до роботи в інклюзивному закладі.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 5, 7, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Розвиток і формування особистості. Специфіка розвитку й навчання дітей з особливими освітніми потребами », винесеними на семінар № 4, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2.Визначити з учнями якого шкільного віку Ви, як майбутній учитель, хотіли б працювати. Аргументуйте свій вибір.</p> <p>3.Заповнити таблицю. В першу колонку потрібно вписати переваги впровадження інклюзивного навчання в українські школи, в другій зазначити основні проблеми/недоліки..</p> <p>Інклюзивна освіта в Україні</p> <table border="1"> <tr> <td>«+»</td> <td>«-»</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>3</td> </tr> </table>	«+»	«-»	1	1	2	2	3	3	4-5 тижень
«+»	«-»												
1	1												
2	2												
3	3												

5	<p>Тема 5. Педагогічна майстерність вчителя.</p> <p>1.Суспільне значення педагогічної професії. 2.Поняття про педагогічну майстерність викладача, її складові компоненти. 3.Педагогічна техніка педагога. 4.Формування іміджу педагога як запорука його успіху в майбутній педагогічній діяльності.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семінар. Р. заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3, 6, 7, 9, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічна майстерність вчителя», винесеними на семінар № 5, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Вільно оперувати термінами «педагогічна діяльність», «педагогічна дія», «педагогічна взаємодія», «педагогічна техніка». 3.З'ясувати суспільну значущість праці педагога. Навести 2-3 приклади (можна з опиратися на власний досвід) зразково педагога. Кого з власних педагогів хотіли б наслідувати. Аргументуйте чому. 4.Бути готовим на семінарі відпрацьовувати прийоми аутотренінгу (зосередження на емоційному стані, заспокоєння емоційних центрів, підсилення стану спокою, розслаблення язика і гортані, саморегулювання дихання).</p>	5-6 тижень
6	<p>Тема 6. Педагогічне спілкування як взаємодія</p> <p>1.Сутність, функції, особливості, принципи, критерії педагогічного спілкування. 2.Рівні й стилі педагогічного спілкування. 3.Бар'єри в процесі спілкування педагога. 4.Структура педагогічного спілкування.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семінар. Р. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3, 6, 7, 9, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічне спілкування як взаємодія», винесеними на семінар № 6, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Вільно оперувати термінами «педагогічне спілкування», «стиль спілкування», «бар'єри спілкування», «емпатія», «рефлексія» 3.Запропонуйте (запишіть) десять власних правил педагогічного спілкування. 4.Бути готовим продемонструвати (на прикладі конкретних педагогічних ситуацій) рівні, стилі та бар'єри в процесі спілкування педагога з учнями/студентами.</p>	6-7 тижень
7	<p>Тема 7. Невербальна і вербальна комунікація педагога.</p> <p>1.Поняття про засоби комунікації педагога, їхня класифікація. 2.Міжособистісний простір у спілкуванні. Пластична і мімічна техніка особистості педагога. 3.Функції мовлення педагога. Різновиди педагогічного спілкування. 4.Словесні дії педагога. Слухання (рівні, бар'єри, принципи).</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семінар. Р. заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год</p>	<p><i>Основна література:</i> 1–5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3, 6, 7, 9, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Вербальна і невербальна комунікація педагога», винесеними на семінар № 7, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Вільно оперувати термінами «невербальна комунікація», «вербальна комунікація» 3.Змодельовати педагогічну ситуацію з порушенням невербальної комунікації. 4.Бути готовим розпізнавати бар'єри, створених за допомогою рук, ніг, постави.</p>	7-8 тижень

	5.Техніка мовлення, дикція педагога.			5.Змоделювати педагогічну ситуацію з порушенням вербальної комунікації.	
8	Тема 8. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього вирішення. 1.Поняття про педагогічні конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. 2.Анатомія, структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів. 3.Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту. 4.Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. 5.Організація переговорів, медитації для розв'язання педагогічних конфліктів.	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	<i>Основна література:</i> 1–5. <i>Додаткова література:</i> 3, 6, 7, 9, 10, 11. <i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .	1.Ознайомитися з питаннями теми «Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього вирішення», винесеними на семінар № 8, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Вільно оперувати термінами «конфлікт», «інцидент», «ескалація», «конфронтація». 3.Навести з досвіду навчання в школі приклад конфліктної ситуації, здійснити її аналіз. 4.Навести приклади порушення дисципліни учнями, описати й проаналізувати доцільні методи педагогічного впливу на їхню поведінку.	8-9 тижень
9	Тема 9. Дидактика як теорія освіти і навчання. Принципи і закономірності навчання. 1.Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки. 2.Основні дидактичні категорії, концепції та системи. 3.Поняття про процес навчання, його структуру, компоненти, функції. 4.Принципи і закономірності навчання. 5.Зміст освіти в сучасній школі. Навчальні плани, програми, підручники.	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	<i>Основна література:</i> 1-5. <i>Додаткова література:</i> 1, 7, 10, 11. <i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .	1.Ознайомитися з питаннями теми «Дидактика як теорія освіти і навчання. Принципи і закономірності навчання», винесеними на семінар № 9, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Поміркувати, які конкретні завдання постають перед учителем у процесі аналізу навчального матеріалу підручника? 3.Проаналізувати шкільний підручник з географії (клас обирається довільно), зазначивши усі його переваги та недоліки.	9-10 тижень
10	Тема 10. Загальні та інтерактивні методи навчання у сучасній школі. 1.Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності. 2.Методи стимулювання навчальної діяльності школярів у процесі навчання. 3.Методи контролю і самоконтролю в навчанні. 4.Поняття про інтерактивне навчання. Інтерактивні технології навчання на уроці географії.	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	<i>Основна література:</i> 1-5. <i>Додаткова література:</i> 1, 7, 10, 11. <i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .	1.Ознайомитися з питаннями теми «Загальні та інтерактивні методи навчання у сучасній школі», винесеними на семінар № 10, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Підготувати фрагмент уроку географії зі застосуванням: а)методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності; б)методів стимулювання навчальної діяльності; в)методів контролю; г)інтерактивних методів навчання.	11-12 тижень
11	Тема 11. Форми організації навчального процесу в школі. Урок як основна форма організації навчання. 1.Поняття про форми	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год,	<i>Основна література:</i> 1-5.	1.Ознайомитися з питаннями теми «Форми організації навчального процесу в школі. Урок як основна форма організації навчання», винесеними на семінар № 12, ґрунтовно опрацювати	12-13 тижень

	<p>організації навчального процесу в школі. Історії розвитку форм організації навчання.</p> <p>2.Форми організації навчального процесу в школі.</p> <p>3.Типологія і структура уроку.</p> <p>4.Особливості і структура уроку.</p> <p>5.Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності.</p>	самостійна робота – 3 год	<p><i>Додаткова література:</i> 1, 7, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2.Проаналізувати переваги і недоліки різних форм організації навчання в середній школі.</p> <p>3. Дати характеристику та обґрунтувати необхідність допоміжних урочних та позаурочних форм навчання (семінари, практикуми, факультативи, екскурсії, предметні та технічні (чи інші) гуртки, домашня робота та ін.)</p> <p>4. Охарактеризувати основні вимоги до перевірки й оцінки успішності.</p>	
12	<p>Тема 12. Навчання обдарованих дітей.</p> <p>1. Характерні особливості обдарованих дітей.</p> <p>2.Стратегії та моделі навчання обдарованих дітей.</p> <p>3.Підготовка вчителя до роботи з обдарованими дітьми.</p>	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	<p><i>Основна література:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 13.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Навчання обдарованих дітей», винесеними на семінар № 12, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Проаналізуйте різні джерела і підготуйте доповідь на тему: «Шляхи підвищення ефективності навчання дітей з обдарованих дітей».</p>	13-14 тижень
13	<p>Тема 13. Сутність процесу виховання. Принципи і закономірності виховання.</p> <p>1.Процес виховання в сучасній школі, його мета і завдання.</p> <p>2.Принципи і закономірності виховання.</p> <p>3.Базова культура особистості: зміст і шляхи формування.</p>	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	<p><i>Основна література:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 1, 2, 8, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Сутність процесу виховання. Принципи і закономірності виховання», винесеними на семінар № 13, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Проаналізуйте чинники, від яких залежить ефективність виховання в сучасній школі.</p> <p>3. Спробуйте прокоментувати наведене висловлювання: «Виховання... – це багатогранний процес постійного духовного збагачення і оновлення тих, хто виховується, і тих, хто виховує...» (В.Сухомлинський).</p> <p>4.Наведіть приклади взаємозв'язку закономірностей і принципів виховання.</p>	14-15 тижень
14	<p>Тема 14. Засоби, форми і методи виховання.</p> <p>1.Поняття про сутність методів, прийомів і засобів виховання. Умови, що визначають вибір методів виховання</p> <p>2.Методи формування свідомості особистості.</p> <p>3.Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки.</p> <p>4.Методи стимулювання.</p>	Лекція, 2 год., семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	<p><i>Основна література:</i> 1-5.</p> <p><i>Додаткова література:</i> 1, 2, 8, 10, 11.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>1.Ознайомитися з питаннями теми «Засоби, форми і методи виховання», винесеними на семінар № 14, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Підготуйте для представлення на занятті стислі повідомлення про особливості ефективного застосування кожного методу виховання відповідної групи (методи формування свідомості</p>	15-16 тижень

				<p>особистості, методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки, методи стимулювання); будьте готові показати застосування конкретного методу, прийомів виховного впливу.</p> <p>3. Спробуйте прокоментувати наведені висловлювання видатних педагогів щодо характеристики методів виховання: «Метод виховання – це інструмент впливу педагога на особистість вихованця, інструмент дотику до особистості» (А.Макаренко). «Найкраща форма виховання – особистий приклад» (Г.Сковорода).</p>	
15	<p>Тема 15. Учні́вський колектив. Класний керівник.</p> <p>1. Поняття про колектив і його види. Структура виховного колективу в школі</p> <p>2. Педагогічні функції, стадії і перспективи розвитку виховного учнівського колективу.</p> <p>3. Завдання і функції класного керівника</p> <p>4. Напрями і форми роботи класного керівника. Виховна робота з педагогічно занедбаними та хворими дітьми.</p> <p>5. Булінг в освітньому середовищі.</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год, самоті йна робота – 2 год</p>	<p>Основна література: 1-5.</p> <p>Додаткова література: 1, 2, 8, 10, 11.</p> <p>Інтернет-джерела: 1-4.</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Учні́вський колектив. Класний керівник», винесеним на семінар № 15, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. На підставі власного досвіду опишіть приклади булінгу в школі. Запропонуйте методи виховання учнів в окресленій ситуації; обґрунтуйте критерії вибору методів виховання, аргументуйте свій вибір.</p> <p>3. Виконати проєкт план-конспект виховного заходу на тему: Розкажемо Європі про себе</p> <p>Вимоги до виконання :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначте мету виховного заходу. - Вкажіть методи і засоби навчання заняття відповідно до поставленої мети. - Доцільно застосовувати різні форми навчально-пізнавальної діяльності учнів під час уроку (індивідуальну, парну, групову, колективну, коопероване навчання). - У плані-конспекті має бути виокремлено початок, розгортання, завершення виховного заходу, підсумки, що робить учитель у кінці кожного етапу навчального заняття. - Обсяг роботи 7-9 с. друкованого тексту. 	16-17 тиж день
16	<p>Тема 16. Родинне та суспільне виховання.</p> <p>1. Поняття про сім'ю як соціальний інститут.</p> <p>2. Національне виховання в українських родинах: історичний екскурс.</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год,</p>	<p>Основна література: 1-5.</p> <p>Додаткова література:</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Родинне та суспільне виховання», винесеними на семінар № 16, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p>	17-18 тиж день

	<p>3.Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді. 4.Суспільне виховання.</p>	<p>самостійна робота – 1 год</p>	<p>1, 2, 8, 10, 11, 12, 14. <i>Інтернет- джерела:</i> 1–4 .</p>	<p>2. Підготувати есе-роздуми на тему: «Труднощі сучасної української сім'ї у справі навчання, виховання та розвитку дитини, способи їх вирішення».</p>	
--	--	--	---	---	--